

**STRATEGIA EDUKACJI
W GMINIE GNIEWINO**

1. Misja	2
2. Wprowadzenie	2
2.1. Szkoły w Gminie Gniewino	
2.2. Instytucje wspierające	
2.3. Powiązania z innymi dokumentami	
3. Diagnoza stanu oświaty w gminie	3
3.1. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy	
3.2. Dostęp do kultury	
3.3. Sieć szkół	
3.4. Edukacja przedszkolna	
3.5. Kadra nauczycielska	
3.6. Diagnoza osiągnięć edukacyjnych uczniów	
3.7. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych i innych.	
3.8. Kształcenie ustawiczne	
3.9. Nakłady na edukację	
3.10. System zarządzania (nadzór, zewnętrzny system oceniania, system oceny jakości kształcenia)	
3.11. Analiza SWOT stanu oświaty w gminie	
4. Cele i założenia strategii.....	12
4.1. Cel główny	
4.2. Cele szczegółowe	
5. Realizacja strategii - działania służące realizacji	13
5.1. Rozwój wczesnego wspomaganie	
5.2. Upowszechnianie edukacji przedszkolnej	
5.3. Zmiana modelu funkcjonowania szkoły	
5.4. Usuwanie barier utrudniających dostęp do edukacji osobom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	
5.5. Poradnictwo zawodowe	
5.6. Zwiększenie szans na polskim i zagranicznym rynku pracy	
5.7. Wzrost roli edukacji kulturalnej	
5.8. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli	
5.9. Rozwój infrastruktury	
6. Zestawienie kosztów	20-21

1. Misja

Podniesienie jakości edukacji poprzez doskonalenie warunków rozwoju dziecka, ucznia i uczestnika kształcenia ustawicznego oraz kadry nauczającej.

Stworzenie jak najlepszych warunków sprzyjających nabywaniu szerokich kompetencji społecznych, wyrównywaniu szans edukacyjnych lokalnej społeczności oraz dostępności do edukacji i dóbr kultury uczniów z terenu wiejskiego, jakim jest Gmina Gniewino.

2. Wprowadzenie

Reforma edukacji i uzyskanie przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej oraz przyjęte przez samorzady programy rozwoju regionalnego sprawiły, że Gmina Gniewino stała się w obliczu nowych wyzwań. Edukacja jest bardzo ważną dziedziną życia społecznego, dlatego dla zapewnienia wysokiej jakości kształcenia należy stworzyć spójną i efektywną strategię działań, które będą służyć właściwemu, optymalnemu rozwojowi najważniejszych podmiotów edukacji – dziecka na etapie wczesnoszkolnym, ucznia i dorosłego uczestnika kształcenia ustawicznego, a także nauczyciela, zaangażowanego w proces edukacji.

2.1 Szkoły w Gminie Gniewino.

W Gminie Gniewino funkcjonują dwa zespoły szkół : Samorządowy Zespół Szkół w Kostkowie – Samorządowe Gimnazjum im. Ks. Stanisława Galasa i Liceum Ogólnokształcące oraz Zespół Szkolno – Przedszkolny w Gniewinie, który stanowią Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Gabriela Narutowicza i Gminne Samorządowe Przedszkole w Gniewinie z siedzibą w Kostkowie.

2.2 Instytucje wspierające.

Instytucjami wspierającymi placówki oświatowe są: Samorząd Gminny, Sygnatariusze Paktu na Rzecz Zatrudnienia i Rozwoju Gminy Gniewino, Gminna Biblioteka Publiczna w Gniewinie, Stowarzyszenie „Szansa”, Gminna Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Muzeum Ziemi Puckiej – Skansen w Nadolu, Gniewińskie Centrum Turystyki, Sportu i Rekreacji.

2.3 Powiązania z innymi dokumentami.

Strategia rozwoju edukacji powiązana jest z dokumentami gminnymi: *Strategią Rozwoju Gminy do 2015r.*, *Strategią Integracji i Polityki Społecznej*, *Strategią Rozwoju Kultury*, *Programem działań na rzecz osób niepełnosprawnych* i *Strategią rozwoju zasobów ludzkich „Równe szanse”*. Wpisuje się w *Strategię Rozwoju Powiatu Wejherowskiego* oraz *Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego*. Jest zgodna z *Konwencją Praw Dziecka* oraz statutami szkół.

3. Diagnoza stanu oświaty w gminie.

3.1. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost poziomu wykształcenia Polaków. Wzrasta liczba osób z wykształceniem wyższym i średnim, a maleje z wykształceniem podstawowym. Poziom wykształcenia ludności wiejskiej jest jednak dużo niższy w porównaniu do ludności miast. Struktura wykształcenia mieszkańców Gminy nie przedstawia się korzystnie.

MIESZKAŃCY GMINY WG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA:

Lp.	Wykształcenie	Procent wykształcenia
1.	Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	5%
2.	Podstawowe	49%
3.	Zasadnicze zawodowe	29%
4.	Średnie	13%
5.	Policealne	1%
6.	Wyższe	3%

Źródło: Strategia Integracji i Polityki Społecznej w Gminie Gniewino

Niski jest odsetek ludności z wykształceniem wyższym. Wynosi on zaledwie 3% (średnia powiatu wejherowskiego wynosi 8%).

Mieszkańców z wykształceniem średnim jest o połowę mniej niż w powiecie. 54% posiada wykształcenie podstawowe przy średniej dla powiatu na poziomie 35%.

3.2. Dostęp do kultury.

Kultura jest podstawowym elementem przygotowania do życia w społeczeństwie. Poziom wykształcenia wyznacza w sposób zasadniczy uczestnictwo w kulturze - im wyższy poziom wykształcenia, tym większe zrozumienie wytworów kultury.

Obecnie zauważa się spadek czytelnictwa, niski poziom wiedzy o kulturze swojego regionu czy kraju. Większość ludzi korzysta z oferty środków masowego przekazu bez eliminowania mniej ambitnych programów.

Tempo pogarszania się stanu dostępu do kultury jest znacznie szybsze na obszarach wiejskich. Przyczyną mniejszego uczestnictwa w kulturze na wsi jest zubożenie społeczeństwa, niskie środki finansowe na działalność kulturalną i niedorozwój lokalnej infrastruktury kulturalnej.

W związku z tym coraz większego znaczenia nabiera tworzenie własnych tradycji kulturowych i artystycznych. Opracowany projekt Strategii Rozwoju Kultury Gminy Gniewino w latach 2005-2015 nakreśla możliwości i kierunki działania, które pozwolą stworzyć własny kalendarz imprez i wydarzeń. Zapewnią rozrywkę mieszkańcom i turystom odwiedzającym naszą Gminę.

3.3. Sieć szkół

W Gminie Gniewino funkcjonują dwie placówki oświatowe: Zespół Szkolno - Przedszkolny w Gniewinie oraz Samorządowy Zespół Szkół w Kostkowie.

Zespół Szkolno - Przedszkolny stanowią: Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Gabriela Narutowicza w Gniewinie oraz Gminne Samorządowe Przedszkole w Gniewinie z siedzibą w Kostkowie.

Budynek szkoły podstawowej powstał w 1988 r. Otoczony jest kompleksem sportowym, na który składają się: boisko do siatkówki, koszykówki, kort tenisowy, bieżnia oraz skocznia.

W sierpniu 2001 roku oddano do użytku krytą pływalnię bezpośrednio połączoną ze szkołą. Jako nowy obiekt basen spełnia wszystkie wymogi, zarówno w zakresie parametrów higienicznych, jak i sportowych.

Do przedszkola w Gniewinie z siedzibą w Kostkowie uczęszcza 48 dzieci. Grupa 3-4 latków liczy 23 dzieci i grupa 5-6 latków - 25 dzieci. Do szkoły podstawowej uczęszcza 804 uczniów zamieszkujących teren gminy Gniewino.

Liczba uczniów w roku szkolnym 2005/2006

Oddziały	0	I	II	III	IV	V	VI	Razem
Liczba uczniów	94	114	117	100	117	137	125	804
Liczba oddziałów	4	5	5	5	5	5	5	34

Liczba uczniów urodzonych w następnych latach zmniejszy się, co przyczyni się do likwidacji niektórych oddziałów.

Ilustruje to poniższa tabela.

Rok szkolny	Zespół Szkolno - Przedszkolny w Gniewinie	
	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
2005/2006	34	804
2006/2007	34	783
2007/2008	33	745
2008/2009	33	727
2009/2010	32	701
2010/2011	31	672

W Kostkowie znajduje się gimnazjum, do którego uczęszczają uczniowie z całego terenu gminy. Są dowożeni gminnymi autobusami. Większość uczniów mieszka we wsiach popegeerowskich : Chynowie, Mierzynko, Salino, Słuszewo, Strzebielinko, Opalino. Obecnie gimnazjum liczy 14 oddziałów.

W Samorządowym Zespole Szkół w Kostkowie działa Samorządowe Gimnazjum im. ks. Stanisława Galasa i Liceum Ogólnokształcące.

Gimnazjum działa już sześć lat. Zespół ma nowoczesną bazę lokalową zbudowaną w 1999 r. Posiada 15 izb lekcyjnych, 17 stanowiskową salę komputerową, 24 stanowiskową salę językową, dużą salę gimnastyczną i dwie małe sale. Do gimnazjum uczęszcza 366 uczniów, a do 3 klasy LO – 9 uczniów.

Gimnazjum

Oddział	I	II	III	Razem	Średnia liczba uczniów w klasie
Liczba uczniów	114	142	110	366	26
Liczba oddziałów	4	6	4	14	

Liczebność uczniów gimnazjum w przyszłych latach będzie się kształtowała następująco:

	Gimnazjum	
Rok szkolny	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
2006 / 2007	15	381
2007 / 2008	15	376
2008 / 2009	15	379
2009 / 2010	15	354
2010 / 2011	15	334

3.4 Edukacja przedszkolna.

Wychowanie przedszkolne daje podstawy do nabywania umiejętności na wyższych szczeblach edukacji. Istotne więc jest, aby jak największa liczba dzieci uczestniczyła w edukacji przedszkolnej. Od roku szkolnego 2004/2005 wprowadzone zostało obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne dla sześciolatków. W naszej Gminie obowiązek ten realizowany jest przez 100% dzieci w czterech oddziałach „0” w Samorządowej Szkole Podstawowej w Gniewinie oraz w Samorządowym Gminnym Przedszkolu w Gniewinie z siedzibą w Kostkowie.

Niekorzystnym zjawiskiem jest jednak niski poziom uczestnictwa w edukacji przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat.

W Gminie Gniewino objętych edukacją jest jedynie 12% dzieci 3-letnich, 11,57% dzieci 4-letnich oraz 19,56% dzieci 5-letnich. Dzieci te uczęszczają do Samorządowego Gminnego Przedszkola w Gniewinie z siedzibą w Kostkowie. Przedszkole liczy dwa oddziały.

Tak mała liczba dzieci biorących udział w edukacji nie jest spowodowana brakiem miejsca w przedszkolu, lecz raczej decyduje tu czynnik ekonomiczny - opłaty, które należy uiszczać za pobyt dziecka w przedszkolu. Liczba zapisywanych do przedszkola dzieci (włącznie z dziećmi sześciolletnimi) nie przekroczyła w ciągu ostatnich dwóch lat 50 przedszkolaków. Nie ma więc na razie potrzeby zwiększania liczby oddziałów.

3.5. Kadra nauczycielska:

W Zespole Szkolno - Przedszkolnym zatrudnionych jest 65 nauczycieli i 22 pracowników administracji i obsługi. Nadzór pedagogiczny sprawuje dyrektor i dwóch wicedyrektorów. Kadra nauczycielska posiada wysokie kompetencje dydaktyczno – pedagogiczne. Podział według stopnia awansu przedstawia się następująco :

- 19 to nauczyciele dyplomowani,
- 26 mianowani,
- 13 kontraktowi
- 7 stażyści.

90 % posiada wyższe wykształcenie magisterskie, 27 ukończyło studia podyplomowe, a 8 kontynuuje naukę na studiach podyplomowych. Jeden nauczyciel uczestniczy w seminariach doktoranckich na Uniwersytecie Gdańskim. Wszyscy doskonalą umiejętności w ramach WDN i kształcenia zewnętrznego.

W Zespole Szkół w Kostkowie zatrudnionych jest 35 nauczycieli, w tym 7 pracuje w niepełnym wymiarze. Wykształcenie nauczycieli kształtuje się następująco:

- 33 mgr z przygotowaniem pedagogicznym
- 1 wyższe zawodowe z przygotowaniem pedagogicznym
- 1 Studium Nauczycielskie

Ośmiu nauczycieli jest przygotowanych do nauczania dwóch przedmiotów. Nauczyciele posiadają następujące stopnie awansu zawodowego:

- 4 dyplomowanych
- 17 mianowanych
- 12 kontraktowych
- 2 stażystów

W gimnazjum uczy dwóch nauczycieli języka niemieckiego, jeden angielskiego, dwóch rosyjskiego. Pięciu nauczycieli posiada kwalifikacje do nauczania informatyki.

3.6. Diagnoza osiągnięć edukacyjnych uczniów.

Od 2002 roku przeprowadzane są sprawdziany i egzaminy zewnętrzne.

W szkole podstawowej kształtowały się one w następujący sposób:

	2002	2003	2004	2005
szkoła	24,08	24,63	21,27	26,00
powiat	28,80	28,5	25,20	28,80
województwo	29,1	28,8	25,43	29,27

Wyniki sprawdzianu zewnętrznego szóstoklasistów w bieżącym roku szkolnym były najlepsze w porównaniu z poprzednimi latami. Średnia w szkole to **26** punktów. W związku z tym możemy uznać nasz tegoroczny wynik za sukces edukacyjny.

Doskonalenia wymagają standardy: **pisanie i rozumowanie**.

Rok wcześniej najslabiej wypadły standardy: **rozumowanie i wykorzystywanie wiedzy w praktyce**. Według pięciostopniowej skali staninowej wyniki w poszczególnych latach prezentują się następująco:

EGZAMIN ZEWNĘTRZNY	ROK	NUMER STOPNIA				
		1	2	3	4	5
		niski	nżej średni	średni	wyżej średni	wysoki
	2002	X				
	2003	X				
	2004	X				
	2005		X			

W gimnazjum przeprowadzono egzaminy zewnętrzne z części humanistycznej i z części matematyczno – przyrodniczej. Wyniki kształtowały się w następujący sposób:

		niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki
Część humanistyczna	2002	X				
	2003		X			
	2004		X			
	2005		X			
Część matematyczno - przyrodnicza	2002	X				
	2003		X			
	2004			X		
	2005		X			

Należy dodać, iż w 2004 r. dwie klasy uzyskały wyniki wyższe od średniej wojewódzkiej w obu częściach, a w 2005 r. jedna klasa z części matematyczno – przyrodniczej.

3.7. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Szczególnej uwagi wymaga problem dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród osób w wieku **6-13** lat (szkoła podstawowa) najlicniejszą grupę stanowią dzieci o obniżonych funkcjach percepcyjno-motorycznych. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Wejherowie, która bada dzieci z terenu Gminy Gniewino, tego rodzaju dysfunkcję stwierdziła u **83** badanych uczniów. W celu usprawnienia deficytów, zalecono zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. W szkole podstawowej w Gniewinie na powyższe zajęcia (terapia pedagogiczna) uczęszcza **80** uczniów. Do tej grupy zaliczyć należy także **17** uczniów ze stwierdzoną dysleksją rozwojową. Dzięki zatrudnieniu w szkole nauczyciela logopedy, **75** uczniów z zaburzeniami mowy korzysta z terapii logopedycznej.

Drugą co do wielkości grupę stanowią dzieci niepełnosprawne. W wieku szkolnym jest **37** dzieci niepełnosprawnych. Do ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Wejherowie dowożonych jest **22** dzieci, **12** uczęszcza do szkoły podstawowej w Gniewinie, a troje z nich ma nauczanie indywidualne. Spośród **12** uczniów niepełnosprawnych, **5** uczęszcza do klasy integracyjnej, a pozostali są w klasach masowych. Wszystkie te dzieci korzystają z zajęć rewalidacyjnych.

Dzieci zagrożone niedostosowaniem społecznym, wywodzące się z rodzin patologicznych, niewydolnych wychowawczo, stanowią około **15%** wszystkich uczniów. Dla nich organizuje się świetlice socjoterapeutyczne. Na te zajęcia uczęszcza **50** dzieci.

Pracują w nich specjaliści-terapeuci. Dodatkowo funkcjonuje w gminie świetlica środowiskowa w Mierzynku. W planach rozwoju gminy wpisane jest również otwarcie kolejnych świetlic w poszczególnych miejscowościach.

W gimnazjum uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych przebadanych w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej jest:

- z dysleksją rozwojową – 31,
- z innymi zaburzeniami - 25.

Dla nich prowadzone są zajęcia zgodnie z zaleceniami PPP:

- a) zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze,
- b) zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,
- c) zajęcia logopedyczne,
- d) zajęcia socjoterapeutyczne,
- e) praca indywidualna.

Istnieje także ogromna grupa uczniów o niezaspokojonej podstawowej potrzebie, jaką jest spożywanie posiłków. Bezrobocie i bardzo niskie dochody rodzin przyczyniają się do tego, że obiad w szkole staje się najważniejszym elementem codziennego wyżywienia. Głód nie jest sprzymierzeńcem w nauce, dlatego niezbędne jest zwiększenie bezpłatnego dożywiania uczniów, zwłaszcza w szkole podstawowej.

3.8. Kształcenie ustawiczne

W celu podnoszenia poziomu wykształcenia osób dorosłych należy dążyć do wzbogacenia oferty kształcenia ustawicznego, a osobom posiadającym kwalifikacje dać możliwość nabywania nowych kompetencji i aktualizacji już zdobytej wiedzy. Działania te są istotne dla zwiększania konkurencyjności na rynku pracy. Wyższe wykształcenie oraz wyższy poziom kwalifikacji rodziców przekłada się na aspiracje oraz osiągnięcia dzieci. Dlatego ważne jest stworzenie odpowiednich warunków uczenia się przez całe życie i nieustannego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania nowych umiejętności.

3.9. Nakłady na edukację.

	Budżet SSP Gniewino		Inwestycje	Budżet SZS Kostkowo		Inwestycje	Razem SSP Gniewino + ZS Kostkowo	Subwencja
	Wynagrodze -nie z pochodnymi	Pozostałe wydatki		Wynagrodze -nie z pochodnymi	Pozostałe wydatki			
2003	2 445 139	1 072 759	1 503 969	1 314 415	457 782	0	6 794 064	4 657 822
2004	2 650 172	1 212 497	169 974	1 309 059	436 428	0	5 778 130	4 574 731
2005	2 765 771	1 332 502	5 547	1 308 212	562 247	24 000	5 998 279	4 758 406

Koszt dowozów szkolnych wynosi:

2003	548 214
2004	555 037
2005	664 559

W październiku 2005 r. dodatkowo obie szkoły pozyskały środki z Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa na realizację własnych projektów w ramach „Szkoły Marzeń” – szkoła podstawowa – 88 000 złotych, gimnazjum – 81000 złotych.

3.10. System zarządzania

Nadzór pedagogiczny nad szkołami sprawowany jest przez Kuratora Oświaty w Gdańsku. Polega on na ocenie stanu, warunków i efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej szkoły, wspieraniu i inspirowaniu tej działalności oraz kontroli przestrzegania prawa w tym zakresie. Natomiast organy prowadzące szkoły sprawują nadzór w zakresie spraw finansowych i administracyjnych.

Do zarządzania jakością w oświacie wprowadzono zewnętrzny system oceniania. Raz na 5 lat kurator dokonuje zewnętrznego mierzenia jakości pracy szkoły we wszystkich standardach. Wizytacja w Gimnazjum w Kostkowie odbyła się w kwietniu 2005r., natomiast w Szkole Podstawowej zaplanowana jest na październik 2006.

3.11. Analiza SWOT stanu oświaty w gminie:

Mocne strony	Strony wymagające doskonalenia
<ul style="list-style-type: none">• dobra baza dydaktyczna i sportowa• klasa integracyjna i klasy sportowe w szkole podstawowej• pełne kwalifikacje nauczycieli• ciągły udział nauczycieli w podnoszeniu kwalifikacji i ich doskonaleniu• jednozmianowość• wysoka frekwencja uczniów• wysoka frekwencja nauczycieli• dożywianie i inne formy pomocy uczniom w trudnej sytuacji materialnej• system nagród w szkole podstawowej- wyjazd wyróżniających się absolwentów na wycieczkę do krajów UE• współpraca gimnazjum ze szkołą polską na Litwie• system stypendialny• realizacja przez obie szkoły opracowanych przez zespoły nauczycieli projektów „Szkoła Marzeń” i pozyskanie funduszy na ich realizację	<ul style="list-style-type: none">• niski wskaźnik upowszechniania edukacji przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat• niski poziom umiejętności uczniów w zadaniach wymagających twórczego myślenia• niższy w porównaniu ze średnią miejską poziom wyników sprawdzianu i egzaminu zewnętrznego• niewielkie zaangażowanie społeczności lokalnej w życie placówek• niski odsetek uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół ogólnodostępnych• dowożenie uczniów ograniczające dostępność do zajęć pozalekcyjnych• niedostateczna liczba nauczycieli języka angielskiego i niemieckiego• niedoposażenie klasopracowni• brak funduszy na zajęcia pozalekcyjne• utrudniony dostęp do ośrodków naukowych i dóbr kultury• brak psychologa w szkołach• niski status materialny rodziny ucznia (brak pomocy naukowych)• niski poziom wykształcenia mieszkańców gminy• niski wskaźnik uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym

4. Cele i założenia strategii.

4.1. Cel główny.

Celem głównym strategii rozwoju edukacji w Gminie Gniewino jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na wszystkich etapach edukacyjnych, podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy oraz wyrównanie szans edukacyjnych i szans na rynku pracy osób z terenu wiejskiego i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4.2. Cele szczegółowe:

- Upowszechnienie wychowania przedszkolnego;
- Zagospodarowanie czasu wolnego uczniów poprzez dodatkowe zajęcia wyrównawczo-terapeutyczne, koła zainteresowań, opiekę dydaktyczną, udostępnianie pracowni komputerowych;
- Wzmocnienie kształcenia ustawicznego;
- Rozwój systemu wzmacniającego motywację do nauki;
- Zwiększenie dostępu do poradnictwa i pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

5. Realizacja strategii - działania służące realizacji.

5.1. Rozwój wczesnego wspomaganie

Edukacja i problem wyrównywania szans zaczyna się wcześniej niż obowiązek szkolny. Nie wszystkie dzieci podejmujące naukę w szkole z biologicznego punktu widzenia są przygotowane do jej rozpoczęcia, wykazują bowiem dość znaczne zróżnicowanie w tym względzie. Wiek życia kalendarzowego między dziećmi w jednej grupie przedszkolnej różni się nawet o 11 miesięcy. Powodować to może w konsekwencji trudności i niepowodzenia szkolne związane z różnicami indywidualnymi w rozwoju dziecka czy zaburzeniami wyższych funkcji nerwowych. Uwarunkowania indywidualne w rozwoju umysłowym równolatków są zjawiskiem normalnym. Aby jednak dzieci z możliwościami intelektualnymi wolniej rozwijającymi się oraz o nieharmonijnym rozwoju miały szanse na dobry start edukacyjny, trzeba intensywnie wspomagać ich rozwój.

Wspomaganie rozwoju powinno dotyczyć wszystkich dzieci, jednak tylko 14% w wieku 3-5 lat jest objętych edukacją przedszkolną, a w tym wczesnym wspomaganie. Jest to zjawisko niepokojące, ponieważ brak skutecznego wczesnego wspomaganie utrudnia rozwój i wyrównywanie szans edukacyjnych.

Aby sprostać potrzebie objęcia wszystkich dzieci wspomaganie wczesnoszkolnym, w Gminie Gniewino powstał projekt „Zatroszczmy się o nasze dzieci”, który między innymi ma na celu wspomaganie rozwoju dzieci 3, 4, 5-letnich nieobjętych edukacją przedszkolną.

W październiku 2005 roku została otwarta pierwsza ze świetlic środowiskowych w miejscowości Mierzynek, w której 30 dzieci uczestniczy w planowej edukacji przedszkolnej.

W ramach projektu w kolejnych latach należy uruchomić działalność świetlic w innych miejscowościach z terenu gminy, aby objąć wczesnym wspomaganie jak największą liczbę dzieci.

5.2. Upowszechnianie edukacji przedszkolnej

Edukacja przedszkolna stanowi podstawę dalszego kształcenia, a dobry start szkolny decyduje o dalszych losach edukacyjnych dziecka oraz o jego sukcesie szkolnym. Planowane zmiany w gminie Gniewino w tym zakresie mają na celu zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej i wyrównywanie szans edukacyjnych. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym odbywa się poprzez:

- systematyczne, planowe otwieranie świetlic środowiskowych w poszczególnych miejscowościach
- objęcie dzieci w wieku przedszkolnym, które nie uczęszczają do przedszkola „wczesnym wspomaganie rozwoju”

Jest to alternatywna forma edukacji przedszkolnej, która zapewni dobrą jakościowo edukację związaną ze środowiskiem dziecka. Należy więc zadbać o to, aby kolejne świetlice środowiskowe mogły jak najszybciej rozpocząć działalność, obejmując swym zasięgiem wszystkie dzieci.

Równocześnie ważne jest angażowanie rodziców w proces dydaktyczno-wychowawczy pracy świetlic, co zdecydowanie ułatwi ich organizację oraz podniesie efektywność.

Upowszechnianie edukacji przedszkolnej powinno odbywać się za pomocą realizacji następujących zadań:

1. Otwarcia w każdej miejscowości świetlicy środowiskowej, w której dzieci w wieku 3-5 lat zostaną objęte Programem Wczesnego Wspomagania.
2. Zwiększenia godzin pracy w świetlicach z dziećmi w wieku przedszkolnym.
3. Zaangażowania rodziców w proces wychowawczo-dydaktyczny.
4. Prowadzenia zajęć otwartych oraz szkoleń przez nauczycieli przedszkola dla rodziców dzieci, które nie są objęte edukacją przedszkolną.
5. Wprowadzenie w Samorządowym Gminnym Przedszkolu w Gniewinie z siedzibą w Kostkowie dni otwartych dla rodziców i dzieci, które nie są objęte edukacją przedszkolną.
6. Przyznania dzieciom pięcioletnim prawa do rocznego wychowania przedszkolnego.

5.3. Zmiana modelu funkcjonowania szkoły.

Szkoła ograniczająca się wyłącznie do prowadzenia lekcji nie ma racji bytu we współczesnych realiach i wobec aktualnych potrzeb edukacyjnych. Niezbędne jest zatem rozszerzenie jej zadań o:

- Stworzenie możliwości odrabiania lekcji pod opieką nauczycieli, uczestnictwa w różnych formach zajęć wyrównawczych oraz dostępu do biblioteki czy pracowni komputerowej w godzinach popołudniowych,
- Ofertę zagospodarowania czasu wolnego uczniów (różnorodne zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne organizowane we współpracy z placówkami oświatowymi i organizacjami pozarządowymi),
- Wspieranie i motywowanie rozwoju zainteresowań oraz udzielanie pomocy uczniom wybitnie uzdolnionym (koła zainteresowań, opieka naukowa),
- Wzmocnienie roli szkoły jako lokalnego centrum kultury, kształcenia ustawicznego i aktywności obywatelskiej - włączanie szkół w realizowanie polityki edukacyjnej, społecznej, zatrudnienia i rozwoju.

Zakres i formy realizowania tych zadań muszą być dostosowane do potrzeb uczniów i społeczności lokalnej. Realizacja tego modelu funkcjonowania szkoły wiąże się z problematyką kształcenia i doskonalenia nauczycieli, a także pośrednio z wyposażeniem szkół oraz siecią szkół.

Szkoła jest instytucją nie tylko przekazującą wiedzę, ale i wychowawczo-opiekuńczą. Istotne jest zatem skupienie uwagi również na wychowaniu - traktowanym integralnie, opartym nie tylko na różnorodnych programach profilaktycznych, ale także na zasadzie kształtowania wśród uczniów poczucia odpowiedzialności - świadomości konieczności ponoszenia konsekwencji wszelkich własnych decyzji. Z powyższego postulatu wynikają następujące wnioski:

- Rola wychowawcy klasowego jest niezwykle istotna – powstaje konieczność stworzenia dla jego działań odpowiednich warunków (czasowych, organizacyjnych, finansowych). Należy również uwzględnić tę kwestię w kształceniu i doskonaleniu, a także ocenianiu pracy nauczycieli,

- Niezbędne jest włączanie rodziców w życie szkoły jako osób wspomagających realizację zadań edukacyjnych oraz jako uczestników edukacji ustawicznej.

5.4. Usuwanie barier utrudniających dostęp do edukacji osobom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Promowanie włączania osób niepełnosprawnych w nurt edukacji w sposób sprzyjający ich rozwojowi wymaga przełamywania barier społecznych i psychologicznych. W systemie edukacji musi znaleźć się miejsce dla dzieci i młodzieży o różnym stopniu i formie niepełnosprawności, a także dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania (niedostosowanych społecznie). Stąd:

1. Kształtowanie dzieci i młodzieży w zależności od rodzaju niepełnosprawności, a także potrzeb indywidualnych, odbywać się powinno w trzech równoprawnych formach: szkolnictwie specjalnym, integracyjnym oraz ogólnodostępnym (powszechnym).
2. Dzieci uczęszczające do szkół specjalnych powinny mieć zagwarantowany dowóz lub miejsce w internacie. Musi on uwzględniać rodzaj niepełnosprawności oraz plan lekcji uczniów.
3. Kształcenie specjalne może być realizowane także w szkole ogólnodostępnej lub oddziale integracyjnym. Klasy, do których uczęszczają dzieci niepełnosprawne, powinny być mniej liczne. Należy również rozwijać system klas integracyjnych. Szkoła ogólnodostępna kształcąca dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi powinna być wyposażona w odpowiednie pomoce naukowe oraz środki na prowadzenie zajęć rewalidacyjnych tak, aby można było realizować programy dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci.
4. Dzieci, których stan zdrowia uzasadnia potrzebę nauczania indywidualnego, należy systematycznie włączać w wybrane zajęcia szkolne po zasięgnięciu w tej sprawie opinii lekarza. Uczestnictwo w zajęciach szkolnych będzie służyć rozwojowi umiejętności społecznych.
5. Konieczne jest usunięcie barier organizacyjnych i architektonicznych ograniczających dostęp osób niepełnosprawnych do kształcenia, a w szczególności dostosowanie szkoły do potrzeb osób niepełnosprawnych, a także autobusu do ich przewozu.

6. Rozwijanie sieci ośrodków wspomagających resocjalizację dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

5.5. Poradnictwo zawodowe.

W gimnazjum realizowane jest poradnictwo zawodowe w następujący sposób:

- a) na godzinach z wychowawcą w klasach I-III,
- b) spotkania uczniów klas III z absolwentami w październiku,
- c) konsultacje w PPP na temat wyboru zawodu,
- d) zajęcia warsztatowe - „Metody wyboru zawodu” w Powiatowym Urzędzie Pracy – wszystkie klasy III,
- e) spotkania zainteresowanych uczniów z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych i doradcami zawodowymi z powiatu wejherowskiego i lęborskiego,
- f) spotkania uczniów klas III z uczniami klas maturalnych,
- g) udział wszystkich uczniów klas III w giełdzie szkół ponadgimnazjalnych w Redzie,
- h) gazeta szkolna z aktualnymi informacjami dotyczącymi wyboru szkoły,
- i) poradnictwo zawodowe indywidualne prowadzone przez pedagoga.

Powyższe formy poradnictwa zawodowego należy kontynuować. Dodatkowo konieczne jest zatrudnienie doradcy zawodowego na pół etatu.

5.6. Zwiększenie szans na polskim i zagranicznym rynku pracy:

W celu zwiększenia szans na rynku pracy należy:

- podwyższać wyniki sprawdzianu i egzaminu zewnętrznego, czego efektem byłby odpowiedni wybór szkoły, który umożliwiłby uczniowi dalszy jego rozwój,
- zatrudnić w szkołach psychologa
- kontynuować naukę języka niemieckiego, dla chętnych języka angielskiego, francuskiego i rosyjskiego,
- wprowadzić naukę języka angielskiego od pierwszej klasy szkoły podstawowej,
- zwiększyć ilość kół rozwijających zainteresowania uczniów,
- kontynuować i rozwijać zajęcia poradnictwa zawodowego, które pomogłyby uczniowi, w rozumieniu aktualnego rynku pracy i przygotowałyby go do ewentualnego przekwalifikowania się,

- umożliwić uczniom udział w wycieczkach dydaktycznych – krajowych i zagranicznych,
- nawiązać współpracę ze szkołą z wybranego państwa UE,
- organizować wypoczynek letni oraz obozy językowe.

5.7. Wzrost roli edukacji kulturalnej.

Należy rozszerzyć edukację kulturalną poprzez:

- 1) wyjazdy do muzeów, kin, teatru, opery przygotowujące do czynnego udziału w kulturze i uczące pożytecznego spędzania czasu wolnego,
- 2) zapewnienie większego udziału uczniów w imprezach organizowanych na terenie gminy (np. poprzez zapewnienie dowozu)
- 3) zorganizowanie imprez kulturalnych na terenie szkoły z udziałem artystów z zewnątrz (np. spotkania z poezją i muzyką, itp.)

5.8. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli.

Kwalifikacje nauczycieli stanowią o jakości kształcenia. Kompetentna kadra umiejętnie wprowadza innowacje i ocenia ich efekty. System kształcenia i rozwoju zawodowego nauczycieli powinien rozwijać wiedzę, umiejętności i kształtować postawy. W kształceniu nauczycieli powinny się znaleźć nowe umiejętności związane z realizacją dodatkowych zadań szkoły m. in. prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, metodyka pracy wychowawcy klasy i metodyka wychowania pozaszkolnego.

W doskonaleniu nauczycieli należy uwzględnić:

- 1) podnoszenie kompetencji wychowawczych,
- 2) szkolenie nauczycieli „Wychowanie przez teatr”,
- 3) szkolenie nauczycieli w zakresie profilaktyki np. zagrożeń i uzależnień,
- 4) szkolenie nauczycieli w zakresie współpracy z rodzicami,
- 5) organizacja kursów dla kierowników i wychowawców kolonii i innych form wypoczynku dzieci i młodzieży

5.9. Rozwój infrastruktury:

W dalszym funkcjonowaniu szkoły podstawowej niezbędne są następujące inwestycje:

- modernizacja sali gimnastycznej i dobudowanie miejsc dla widowni,
- przebudowa i modernizacja szatni – szafka dla każdego ucznia,
- renowacja boisk sportowych – wymiana nawierzchni, naprawa ławek, wymiana podłoża na placu zabaw,
- modernizacja ogrodzenia,
- wymiana oświetlenia,
- wymiana podłogi,
- nowa pracownia internetowa,
- przystosowanie toalet i szatni w pionie sportowym dla osób niepełnosprawnych,
- nagłośnienie na scenie i na sali gimnastycznej,
- komputeryzacja wszystkich sal lekcyjnych,
- organizacja pracowni językowej wyposażonej w nowoczesny sprzęt,
- doposażenie stołówki.

W zakresie dalszego rozwoju gimnazjum należy uwzględnić:

- zorganizowanie i wyposażenie drugiej sali komputerowej,
- wyposażenie każdej sali lekcyjnej w komputer wraz z oprogramowaniem,
- wyposażenie gabinetu pedagoga, pokoju nauczycielskiego, gabinetu doradcy zawodowego w komputer z oprogramowaniem,
- połączenie w jedną sieć internetową komputerów administracji,
- dokończenie ogrodzenia szkolnego,
- wykonanie bieżni dookoła boiska do piłki nożnej,
- wykonanie nawierzchni tartanowej na boisku asfaltowym,
- montaż koszy na sali gimnastycznej do mini koszykówki,
- wykonanie chodnika przy boisku szkolnym,
- unowocześnienie nagłośnienia na sali gimnastycznej i holu głównym,
- montaż anteny satelitarnej,
- doposażenie stołówki,
- zakup i montaż windy dla niepełnosprawnych .